

Sámi
allaskuvla

Prográmmaplána
Duoji ja hábmema bachelor
180 oahppočuoggá

Dohkkehuvvon Dutkan- ja oahppostivras 15.12.22, ášsis 68/22 (Public ášsenr. 22/00731-1). Rievdaduvvon goahtejodíheaddji mearrádusnotáhta bokte 29.11.23 (Public ášsenr. 23/00434-2), Dutkan- ja oahppostivras 26.09.24 (Public ášsenr. 22/00731-8) ja goahtejodíheaddji mearrádusnotáhta bokte 21.01.25 (Public ášsenr. 22/00731-14).

1. Prográmma namma ja grádanamahus go lea geargan oahpus

Prográmma namma:

Sámegillii: Duoji ja hábmema bachelorprográmma

Dárogillii: Bachelorprogram i duodji og design

Eanđgalasgillii: Bachelor programme of Duodji and Design (Sámi Traditional and Applied Arts)

Grádanamahus:

Sámegillii: Duoji ja hábmema bachelor

Dárogillii: Bachelor i duodji og design

Eanđgalasgillii: Bachelor of Duodji and Design (Sámi Traditional and Applied Arts)

2. Oahppoprográmma viidodat

Bachelorgráda viidodat lea 180 oahppočuoggá ja normerejuvpon oahppoáigi lea golbma jagi.

3. Sisabeassangáibádusat

- Dábálaš sisabeassangáibádusat alitohppui. Sisabeassanvuodđu sáhttá leat juogo oppalaš lohkangelbbolašvuhta (čáðahan joatkkaskuvlla, logahaga dahje gymnásia) dahje reálagelbbolašvuhta.
- Sámegielmáhttu
- Duodje-, dáidda- dahje hábmengelbbolašvuhta

Sámejela gáibádusa sáhttá deavdit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas sámejella 1. dahje 2. giellan 2, Suoma logahagas eatnigielladutkkus dahje lohkan sámejela vierrogiellan ja Ruota gymnásas eatnigiellan (modersmål 200 čuoggá) dahje ođđaáigásaš giellan (moderna språk 200-300 čuoggá) dahje vástideaddji sámegieloahppu doaibmi njuolggadusaid mielde. Sámejela gáibádusa sáhttá maid deavdit sámejela lohkanbadjeoahpuin, 30 oahppočuoggá, dahje vástideaddji oahpuin dahje ceavzit giellageahčaleami maid Sámi allaskuvla lágida.

Duodje-, dáidda- dahje hábmengelbbolašvuoda gáibádusa sáhttá duođaštit čuovvovaš vugiid mielde: Norgga joatkkaskuvllas čáðahan duodje-, dáidda- dahje hábmenoahpu, Suomas duodje-, dáidda- dahje hábmensuorggi artesánaoahpu, Ruota gymnásas čáðahan estehtalaš- dahje sámeoprográmma. Duodje-, dáidda- dahje hábmengelbbolašvuoda sáhttá maiddái deavdit jus lea manjel joatkkaskuvlla čáðahan unnimusat lagi duodje-, dáidda- dahje hábmensuorggi oahpu ámmátskuvllas dahje fágaskuvllas, dahje universitehta- ja allaskuvladásis čáðahan unnimusat 15 oahppočuoggá duodje-, dáidda- dahje hábmensuorggi oahpu.

Jus ohccis ii leat formála gelbbolašvuhta fágasuorggis, de sáhttá ohcci maiddái duođaštit duodje-, dáidda- dahje hábmenfágalaš gelbbolašvuoda iežas bargguid bokte. Dasto galgá juogo sáddet sisa ja oažžut dohkkehuvvot:

- Govaid unnimusat viđa duojis, dahje
- 2-3 duodje-, hábmen dahje dáiddalaš prošeavttain, mat čujuhit kreatiivvalaš proseassaide, ovdamearkka dihtii portfolio

Dárbbu mielde ovddiduvvo gelbbolašvuoda meroštallan fágalaš árvvoštallamii ja meannuduvvo dán vuodul. Sáhttá nai čadahuvvot ságastallan duodjegelbbolašvuoda árvvoštallama doarjjan.

4. Oahpahus- ja eksámengiella

Válđo oahpahusgiella lea davvisámeđiella. DUO-1003 Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts oahppu lágiduvvo dábálačcat eangalasgillii, ja čálalaš bargguid dán oahpus sáhttá buktit eangalasgillii dahje sámegillii. Jus oassi logaldallamiin lea eará sámegielaid, dáro- dahje ruotagillii, de dat dulkojuvvo dárbbu mielde. Logaldallamat eangalasgillii eai dulkojuvvo. Eará sámegielat studeanttaide geahčalit láhčit dili nu ahte sii sáhttet čállit bargguid ja oažžut oasi bagadallamis iežaset sámegillii.

5. Oahpu oppalaš sisdoallu

Bachelorprográmmas lea vuolggasadji duddjon-, ja hábmenvugiin, estehtalaš vásáhusain ja teorehtalaš reflekšuvnnain. Bachelorprográmma deattuha duodjefágalaš čuolmmaid ja čovdosiid mat dorjot bistevašvuoda. Studeanttat sáhttet eanaš oahpuin iežaset beroštumi mielde válljet dipma- dahje garraduoji suorggi.

Oahppu addá vuodđodieđuid sámi ja eará álgoálbmogiid duodje- ja dáiddadieđus. Oahppu deattuha duodje- ja hábmenproseassaid main studeantta dovddiida duodjái, ja mas beassá ovdánahttit iežas duodjebuktaga ja ámmátlaš hálldašeami. Duddjon, reflekšuvdna, vásáhusat, duodje- ja dáiddalaš čehppodat ja buktagat deattuhuvvojít, ja teorehtalaš ákkastallamat ja jurddašeamit galget doarjut duddjon- ja hábmen bargguid. Oahppu addá studeanttaide hárjáneami geavahit sámegielaid go galget buktit ovdan iežaset vásáhusaid duddjomis, ja go galget diedalačcat ákkastallat bargguid.

6. Oahppanjoksosat

Manjel čadahuvvon oahpu lea kandidáhtta olahan čuovvovaš oahppanjoksosiid:

Diehtu:

Kandidáhtta

- lea hákkan dieđuid ja máhtuid duodjefága guovddášfáttáid, čuolmmaid, proseassaid, ávdnasiid ja bargovugiid birra
- dovdá iešguđet duodjeárbevieruid ja iešvuodđaid
- dovdá dutkan- ja ovdánahttinbargguid
- lea hákkan dieđuid duodjehámiin ja dujiin iešguđet guovllus Sámis
- diehtá mo gaskkustit duoji ja iežas duodjemuitalusa sámi, eará eamiálbmot – ja stuorát servodahkii
- dovdá eará eamiálbmogiid duoji ja hábmema árbevieruid
- ádde fitnodat/ealáhus jurddašeami
- dovdá bistevašvuoda vuodđojurddašeami duddjonovdánahttimiin

Máhttu:

Kandidáhtta

- máhttá plánet ja čadahit bargguid ja prošeavttaid iešguđet geahčastagas

- máhttá ohcat, árvvoštallat ja čujuhit dieđuide ja gáluidé fágalaš čuolmmaid čoavddedettiin
- hálddaša duddjon- ja hábmenvugiid
- máhttá čilget fágalaš válljemiid
- máhttá geavahit relevánta fágalaš reidduid, ávdnasiid ja teknihkaid
- máhttá čađahit ja dokumenteret bargoproseassa ágoideas gitta loahppabohtosii

Oppalaš gelbbolašvuhta:

Kandidáhtta

- hálddaša iešguđetlágan hutkás lahkonanvugiid dujiid ovdánahtedettiin
- máhttá kritikhkalaččat reflekeret iežas ja earáid duddjoma ja hábmema, ja čatnat dan servodatlaš oktavuhitii ja čujuhit relevánta teoriijaide
- dovdá áigeđuovdilis duddjon- ja hábmenfágalaš ovdánahttinbargguid ja máhttá atnit daid ávkin iežas duddjomis/hábmemis
- máhttá juogadit ideaid ja vásáhusaid earáiguin iežas fágasuorggis
- máhttá geavahit digitála veahkkeneavvuid hábmemis, duddjomis ja gaskkusteamis
- máhttá jurddašit bistevašvuđa fágasuorggis
- máhttá njálmmálaččat ja čálalaččat gaskkustit duddjon- ja hábmenfágalaš čuolmmaid iešguđetlágan birrasiidda

7. Prográmma huksehus

Duoji ja hábmema bachelorprográmma lea oktiibuot 180 oahppočuoggá ja sistisdoallá:

- 30 oč geatnegahton oktasáš vuodđooahpuid: OKT 101, OKT 102 DUO-1001
- 60 oč geatnegahton fágaoahpuid: DUO-1002, DUO-1003, DUO-1004, DUO-1005
- 30 oč geatnegahton čiekjudoanoahpuid: DUO-2001, DUO-2010. DUO-2001 Duodji ja ovdánahttin (15 oč) sadjái sáhttá studeanta goitge válljet čađahit DUO-2002 Duodji ja ovdánahttin čiekjnudeapmi (30 oč), jus hálida stuorit duodjebargguin bargat dán lohkanbajis.
- 60 oč doarjjafágaid maid studeanta ieš vállje eavttuin ahte leat relevánttat ohppui ja dohkkehuvvojit doarjjafágagan oahppoprográmmii. Unnimusat 15 oč doarjjafágain galget leat duoji, hábmema dahje designa fágasurggiid siskkobealde.

Doarjjafágagan duoji ja hábmema bachelorii sáhttet dohkkehuvvot visot Sámi allaskuvlla bachelordási oahppoovttadagat, earret oahput mat leat oassin oahppoprográmma sámegiela gelbbolašvuđa sisabeassanvuođus (SAAL1 Sámegiella praktikhkalaš dilis – Álgooahppu 1. oassi, SAAL2 Sámegiella praktikhkalaš dilis – Álgooahppu 1. oassi, ja DSALB Davvisámegiela lohkanbadjeoahppu dahje västideaddji oahput).

Doarjjafágaid sáhttá váldit maiddái eará oahppoásahusain, omd. olgoriikkas studeantalonohallama áigge. Dat sáhttet leat ovdamearkka dihte duodje- dahje eará estehtalaš fágat, giellafágat, servodatdiedalaš fágat dahje eará heivvoláš fágat maid Sámi allaskuvla dohkkeha doarjjafágagan. Doarjjafágat sáhttá leat oahppu mas lea bargohárjehallan oassin. Gaskkohagaid fállojuvvojit lulli- ja julevsámegielat ja eangalsgielat oahput.

1. lohkanbadji	2. lohkanbadji	3. lohkanbadji	4. lohkanbadji	5. lohkanbadji	6. lohkanbadji
OKT 101 Eamiálbmot filosofija, 10 oč	DUO-1002 Bistevaš design, 15 oč	DUO-1004 Árbevirolaš duoji bajásdoallan ja ealáaskahttin, 15 oč	Doarjjafágat dahje olgoriika-lonohallan, 30 oč	DUO-2001 Duodji ja ovdánahttin, 15 oč ja doarjjafága, 15 oč	DUO-2010 Duoji ja hábmema bachelorbargu, 15 oč
OKT 102 Dieðalaš cállin ja guorahallan, 10 oč		DUO-1005 Plánen, hutkáivuohta ja duddjon, 15 oč		dahje DUO-2002 Duodji ja ovdánahttin čiekŋudeapmi, 30 oč	Doarjjafága, 15 oč
DUO-1001 Duddjoma ja hábmema bargovuogit, 10 oč	DUO-1003 Knowledge of Indigenous Cultural Expressions and Arts, 15 oč				

8. Oahpahan- ja oahppanvuogit

Bachelorgráda oahpu čáðaheamis deattuhuvvo iešheanalasha vuhta ja mielváikkuheapmi. Oahppan lágiduvvo studeantačoahkkananvahkuid, oahppomátkkiid, bagadallamiid ja daid gaskka neahntagulahallama bokte. Guðge oahppoovttadaga oahppopláanas leat dieðut fágaid oahppanvugiin. Studeanttat sáhttet eanaš oahpuin (áigeguovdil earenoamážit DUO-1001, DUO-1004, DUO-1005, DUO-2001 ja DUO-2002 oahpuin) iežaset beroštumi mielde válljet dipma- dahje garraduoji suorggi. Oahpuin leat oktasaš logaldallan ja bagadallandiimmut. Studeanttat galget čáðahit suodjaluskurssa ovdal go geavahišgohtet duodjelanjaid ja rusttegiid.

9. Árvvoštallanvuogit

Árvvoštallanvuogit bohtet ovdan prográmma iešguðet oahppoovttadagaid oahppoplánain.

10. Bargo- ja joatkaoahppovejolašvuodat

Bachelorgráda addá vuodðdogelbbolašvuoda álgit Duoji masterii. Bachelorgráda addá vuodu bargat ásahusain main duodji, dáidda dahje hábmen lea guovddážis, e. e. museain, kulturskuvllain, ja teáhteriin, dahje joðihit iežas duodje- dahje dáiddafitnodaga. Oahppu addá gelbbolašvuoda ovdanbuktit sámi duodjeealáhussii guoski dieðuid, máhtuid ja bargovugiid obalohkái. Praktikhalaš pedagogalaš oahppu (PPO) lasseoahppun bajida oahpahangelbbolašvuoda duojis dahje hábmémis vuodðoskuvllas, joatkkaskuvllas ja bajit dási oahpahusas.

11. Eará dieđut

Olgoriikalonohallan:

Lea vejolaš čađahit oasi oahpus sihke olgoriikkain ja eará alitoahppoásahusain Norggas. Studeanttat geat háliidit vuolgit lonohallamii, ávžžuhuvvojít dan dahkan 4. lohkanbajis, mii lea várrejuvvon doarjjafágaide.

Kvalitehtasihkarastin:

Čujuhuvvo Sámi allaskuvlla kvalitehtasihkkarastinvuogádahkii ja dasa makkár vejolašvuodat ja geatnegasvuodat studeanttain leat árvvoštallat Sámi allaskuvlla oahppofálaldagaid ja bálvalusaid kvalitehta. Studeantadásis oahppu árvvoštallojuvvo evaluerenčoahkkimis ja studeanttat devdet árvvoštallanskovi oahpu loahpahettiin. Ásahusdásis oahppu árvvoštallojuvvo studeantaárvvoštallamiid, eksámenraporttaid, sensorraporttaid ja fágaraaportta vuodul.